

Barn- och ungdomspolitiskt program

Eksjö kommun

**”Barn och ungdomar känner stolthet och glädje
över sin hemort”**

Antaget av kommunfullmäktige
2007-01-25, § 121

Innehållsförteckning

INLEDNING OCH BAKGRUND	3
ÖVERGRIPANDE MÅLSÄTTNING	3
FÖRSKOLA/SKOLA	4
STRATEGISKA MÅL (STRÄVANSMÅL).....	4
FRAMTID/YRKESVAL	5
STRATEGISKA MÅL (STRÄVANSMÅL).....	5
LIVSSTIL/LEVNADSVILLKOR	5
STRATEGISKA MÅL (STRÄVANSMÅL).....	6
KULTUR OCH FRITID	6
STRATEGISKA MÅL (STRÄVANSMÅL).....	6
INFLYTANDE	6
STRATEGISKA MÅL (STRÄVANSMÅL).....	7
UTVÄRDERING OCH UPPFÖLJNING	7

Inledning och bakgrund

En ny politisk organisation verkställdes från och med den 1 januari 2005 i Eksjö kommun. I de så kallade beredningarna som lyder direkt under kommunfullmäktige ska de långsiktiga frågorna arbetas fram (se bilaga). Under året 2005 inleddes arbetet med att ta fram ett barn- och ungdomspolitiskt program där huvudsyftet är att barn och ungdomar ska få en bättre kommun att växa upp i. Beredningen samlade in underlag från bland annat grundskoleelever, gymnasieelever, brukarråd (vårdnadshavare) och tjänstemän där de fick besvara frågan vad ett barn- och ungdomspolitiskt program bör innehålla. Utöver detta ligger relevant litteratur som underlag från bland annat ungdomsstyrelsen.

För att få en ännu bättre bild av vilka frågor som Eksjö ungdomar ansåg vara viktiga deltog Eksjö kommun i den så kallade LUPP-undersökningen 2005 (lokal uppföljning av ungdomspolitiken). Undersökningen genomfördes hösten 2005 med ungdomar i år 8 samt i år 1 och år 3 på gymnasiet. Svarefrekvensen var 66% i år 8 och på gymnasiet 75%. LUPP är en enkätundersökning sammanställd av ungdomsstyrelsen som erbjuds kommuner för att utveckla den kommunala ungdomspolitiken.

Många intressanta synpunkter har lyfts upp och ett flertal diskussioner har ägt rum i beredningsgruppen. Barn- och ungdomspolitiska programmet är en viktig del i Eksjö kommun och programmet skall vara vägledande för hela kommunförvaltningen och dess utskott.

Med barn och ungdomspolitiskt program avser Eksjö kommun barn och ungdomar i åldrarna 1 till 19 år.

Kommunfullmäktige betonar vikten av att beredningen för vuxenfrågor tar vid där barn- och ungdomspolitiskt program slutar, alltså vid 19 år, med beaktande av exempelvis det kommunala uppföljningsansvaret som åligger kommunen till det att ungdomarna är 20 år.

Övergripande målsättning

Barn och ungdomar är viktiga medborgare i Eksjö kommun. Kommunen ser det som en angelägen uppgift att stödja föräldrarna så att goda villkor skapas för dem. Kommunfullmäktige vill förbättra och utveckla demokratin för barn och ungdomar. Den sektorsövergripande målsättningen med barn- och ungdomspolitiska programmet i Eksjö kommun innebär att barn och ungdomar har en bra uppväxt i Eksjö kommun och att de känner stolthet och glädje över sin hemort.

Förutom de övergripande målsättningarna har kommunfullmäktige arbetat fram fem områden som de olika utskotten får ta utgångspunkt i när man ska konkretisera hur man skall nå målen. Kommunens barn- och ungdomspolitiska program bygger på de huvudområden för barn- och ungdomspolitik som fastställts av Sveriges riksdag (Proposition 2004/05:2).

Förskola/skola

Eksjö kommun erbjuder barn och ungdomar goda förutsättningar för det livslånga lärandet genom en bra utbildning från förskola till högskola. Den lärande organisationen är utgångspunkten och där huvudsyftet är att sätta själva lärandet i fokus. Barn och ungdomar bemöts på ett positivt och professionellt sätt där förhållningssättet och relationen sätts i fokus och är grunden för att främja lärandet. Trygghet, trivsel och respekten för varandra är värden som det demokratiska samhället bygger på. Barn och ungdomar har inflytande över det egna lärandet, men också över undervisningens innehåll, arbetssätt, arbetsformer och arbetsmiljö.

Alla barn och elever känner sig trygga i förskolan och skolan vilket är en förutsättning för att kunna skapa goda lärandemiljöer.

I förskolans och skolans olika styrdokument framgår det att jämställdhet mellan pojkar och flickor skall råda och att förskolan och skolan skall aktivt och medvetet främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter. Hur flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de förväntningar och krav som ställs på dem, bidrar till att utforma deras uppfattningar till vad som är kvinnligt respektive manligt.

Enligt Eksjö kommuns policy ska internationella kontakter på olika nivåer ses som en utvecklingsfaktor för kommunen och vara en naturlig del i det löpande arbetet. För barn och ungdomar är internationella kontakter en viktig del för att främja förståelsen för det globala samhället och insikter kring den mångkulturella värld vi lever i.

Alla som arbetar i förskola och skola arbetar aktivt för allas lika värde och där alla barn och elever integreras i skolan och i samhället.

Strategiska mål (strävansmål)

- Erbjud barn och deras föräldrar full behovstäckning och valfrihet inom barnomsorgen
- Barn och elever respekterar alla människors lika värde och förstår samhällets demokratiska grundprinciper
- En "Likabehandlingsplan" finns i samtliga verksamheter i förskola och skola och där man aktivt motarbetar all form av kränkande behandling
- "Livskunskap" införs i samtliga skolor i Eksjö kommun och omfattar alla elever
- Barn och elever utvecklar sitt eget sätt att lära, sin nyfikenhet och lusten att lära
- Barn och elever tar ansvar för sitt eget lärande och sin arbetsmiljö
- Utveckla elevaktiva arbetssätt och arbetsformer som tar sin utgångspunkt i elevernas erfarenheter
- Tidigt upptäcka, utreda och hjälpa barn och elever som är i behov av stöd
- Stärka medarbetares kompetensutveckling
- Förbättra arbetsmiljön så att den stödjer det pedagogiska arbetet
- Utveckla gymnasiesärskolan

Framtid/yrkesval

I Eksjö kommun ges alla barn och ungdomar goda förutsättningar inför framtida utbildnings- och yrkesval. Arbetslöshetstiden för ungdomarna förkortas och möjligheten till att få ett arbete förbättras. Effekter av arbetsmarknadspolitiska insatser utvärderas. SKA-gruppens (Skola-Arbetsliv) mål verkställs, utvärderas och redovisas. Genom programmet "Skola – Arbetsliv" får barn och ungdomar en bättre insikt och förståelse inför kommande yrkesliv.

För Eksjö kommuns del är det angeläget att förbättra utbildningsutbudet och dess kvalitet så att barn och ungdomar vill studera i Eksjö kommun. Barn och ungdomar har tillgång till oberoende och professionell studie- och yrkesvägledning där barn och ungdomar får vägledning i framtida utbildnings- och yrkesval.

Strategiska mål (strävansmål)

- Eleverna erbjuds intressanta utbildningsalternativ i kommunen
- Eleverna erbjuds yrkes- och lärlingsutbildningar och därigenom förbättrar kommunen rekryteringsmöjligheterna för företag och offentliga verksamheter
- Eleverna får insikt och kunskap om framtida arbetsmarknad och dess krav
- Arbetsgivare får ökad förståelse om framtida medarbetares värderingar
- Utveckla samarbetet mellan skolan och arbetslivet för att skapa förutsättningar så att ungdomar anställs inom kommunen

Livsstil/levnadsvillkor

Barn och ungdomars situation beror ofta på vilka hemförhållanden de växer upp under. I Eksjö ger vi alla barn och ungdomar likvärdiga möjligheter och motverkar aktivt ekonomisk och social segregation.

En mångfald av värderingar och livsstilar bland barn och ungdomar är värdefull och bör bejakas. Barn och ungdomars villkor varierar beroende på kön, utländsk eller svenska bakgrund, socioekonomisk bakgrund, geografisk hemvist, sexuell läggning och eventuella funktionshinder. I Eksjö kommun strävar vi efter lika rättigheter och möjligheter för alla och att inte någon diskrimineras.

Allt arbete med barn och ungdomspolitiskt program har också ett drogförebyggande syfte. I kommunen finns ett drogpolitiskt program där visionen är att ungdomar har så mycket kunskaper om alkohol och drogers verkan, att de har ett medvetet förhållningssätt till användningen av alkohol och droger och samtidigt vet att deras val påverkar andra. Målet är en kommun där barn och ungdomar inte använder alkohol och droger.

Familjeenheten ingår i barn- och ungdomssektorn. Syftet är att ha en helhetssyn över barn och ungdomar, 1-20 år och att utveckla samarbetet med Elevhälsan och andra enheter som arbetar med barn- och ungdomsfrågor. Att aktivt förebygga fysisk och psykisk ohälsa genom att hjälpa och stötta olika grupper på olika sätt är en viktig del i kommunens arbete. Föräldrastödsutbildning är ett sådant exempel.

Strategiska mål (strävansmål)

- Barn och ungdomar känner sig värdefulla
- Stimulera hälsofrämjande insatser både fysiskt och psykiskt
- Ta vara på de olika kulturer som finns i vårt samhälle
- Förebygga användningen av alkohol och droger genom det alkohol- och drogpolitiska program som finns i kommunen
- Utveckla samarbetet mellan Elevhälsan och Familjeenheten

Kultur och fritid

Utifrån ett jämlikhets- och rättviseperspektiv får barn och ungdomar möjligheten att ha en meningsfull fritid och att delta i föreningslivet. Det kan handla om idrott, dans, teater och konst, men det kan också innebära att bilda en förening eller bara ha ett ställe där man kan träffas och prata och göra saker tillsammans. Att utveckla kulturtraditioner som stärker samhörigheten mellan de som bor i kommunen är en viktig del, liksom ett väl fungerande föreningsliv. Det är positivt för den enskilde och förbättrar sammanhållningen i kommunen. Att lyfta fram eldsjälarna och de ideella krafterna hör också till utvecklandet av kommunen. Eksjö kommun är en ungdomskommun där det finns ett rikt utbud på kultur- och fritidsaktiviteter.

I LUPP-undersökningen 2005 framkommer det bland annat att idrotten, deltagandet i föreningar och intresset för samhällsfrågor minskar när eleverna blir äldre vilket är en tydlig signal om att kommunen måste lyfta fram de frågorna.

Strategiska mål (strävansmål)

- Barn och ungdomar ökar intresset för samhällsfrågor, idrott och föreningsliv
- Barn och elever känner tillhörighet och har en meningsfull fritid
- Aktiviteter skapas inom kultur och fritid på ungdomars villkor
- Attraktiva mötesplatser skapas för barn och ungdomar
- Bibliotek och kulturskola anpassas och utvecklas utifrån barn och ungdomars behov
- Öka medvetenheten hos föreningar om deras betydelse för invandrarbarns- och ungdomars integration i samhället

Inflytande

Det är viktigt att stimulera ungdomars engagemang och intresse för samhällsfrågor. Barn och ungdomar ska ha en verklig möjlighet till inflytande och delaktighet. Verklig möjlighet handlar om konkret vardagsinflytande i skolan och på fritiden och att kommunen på allvar tar tillvara barn och ungdomars engagemang som en resurs. Barn och ungdomar skall uppleva att de har inflytande över sin vardag. Enligt LUPP-undersökningen 2005 framkommer det att det är skillnad på vad elever VILL vara med och påverka och man FÅR vara med och påverka i t ex skolan.

En annan aspekt som framkom vid LUPP-undersökningen 2005 är att många, nästan hälften, av eleverna inte vet vem eller vart man vänder sig om man vill kunna påverka något i kommunen.

Kommunfullmäktige vill införa en mötesplats mellan barn, ungdomar, tjänstemän och förtroendevalda politiker i kommunen. En annan form av mötesplatser är att på kommunens hemsida ha ett forum där barn och elever ska kunna fråga om olika saker och att de garanterat skall få ett svar.

Strategiska mål (strävansmål)

- Barn och ungdomar får möjlighet till ökat inflytande och delaktighet
- Politiker för en dialog med barnen och ungdomarna t ex via hemsidan
- Skapar fler kontaktvägar och påverkansmöjligheter mellan barn, elever och beslutsfattare
- Utveckla och använda de vägar som finns för att stärka barn och ungdomars inflytande till exempel elevråd, klassråd och brukarråd.

Utvärdering och uppföljning

Ansvar för upprättande av konkreta handlingsplaner åligger respektive sektor.

För att barn- och ungdomspolitiskt program ska hållas aktuellt ska programmet utvärderas årligen, med särskilt beaktande på att barn och ungdomars synpunkter tas tillvara för att se hur de olika verksamheterna arbetar mot målen i programmet.

Vidare bedömer kommunfullmäktige att programmet kan genomföras inom befintliga budgetramar.

Samtliga berörda sektorer utvärderar skriftligen programmet och redovisar till kommunfullmäktige senast 31 oktober varje år.

Kommunfullmäktige

Vision, mål och policy
för Eksjö kommun

Politiska program
† ex Barn- och ungdomspolitiskt program

Budgetdirektiv
och planeringsförutsättningar

Kommunstyrelse

Verksamhetsplan
† ex skolplan
(BSC-styrkort)

Förvaltning

Genomförandeplan
† ex arbetsplan,
likabehandlingsplan